

tages, men at Lovforslaget for saa vidt burde være saaledes, som det foreligger, idet jeg i denne Bestemmelse lægger den modsatte Betydning. Paa dette Punkt, hvad Lovforslaget betyder, er der jo af den ærede Ordfører rejst Tvivl, og det anerkender jeg naturligvis til fulde, at inden Forslaget ved 3die Behandling gaar fra dette Ting, maa det have en saadan Affattelse, at enhver Tvivl om, hvad det betyder, er afgjort og aldeles udelukket. Det er noget, der følger af sig selv, det gaar ikke an at vedtage en Lov af et saadant Indhold, at det fra en Side fortolkes paa een Maade, fra en anden Side paa en anden Maade.

Det ærede Medlem for Aalborg Amts 3die Valgkreds (J. H. Jensen) opstillede et Tankeeksperiment om, hvorledes det kunde gaa, hvis tre Personer vare tiltalte, og Vidnerne med Hensyn til Edsforpligtelse vare i en forskellig Stilling. Hvorledes Dommen i det paakommende Tilfælde vilde falde, er jo ikke let at sige, da det jo noget afhænger af den paagældende Dommers Opfattelse af Sagen, men ikke alene deraf, det vil tillige afhænge meget af den paagældende Dommers Opfattelse af Vidnernes Personlighed og den større eller mindre Tilforladelighed, hvormed Vidnerne have gjort Indtryk paa Retten. Vi maa nemlig huske paa, at efter det fremtidige System vil der være fri Bedømmelse for Domstolene — ogsaa for Nævninger, hvor der er Nævninger — af Bevismaterialet og dets Betydning for Sagens Paadømmelse. Men jeg vil over for dette Tilfælde sige, at man kan naturligvis altid opstille Tankeeksperiment, men det er højst usandsynligt, at noget saadant skulde komme til at foreligge i Virkeligheden, dels fordi, naar 3 Personer ere tiltalte i samme Sag, vil det i Reglen være helt eller dog delvis de samme Vidner, som have iagttaget, hvad der er sket, og kunne give Forklaring, men dernæst ville, naar man gaar ud fra Loven med den Forstaaelse, jeg gør gældende, de Tilfælde, hvor der er Personer, der ikke komme til at aflægge Ed, blive meget sjældne. Efter den ærede Ministers Oplysning fandtes der jo kun to og vistnok ikke meget omfattende Samfund, der forbyde deres Medlemmer at aflægge Ed, og Antallet af de rene og erklærede Fritänkere — hvorved selvfølgelig efter den Forstaaelse, jeg har gjort gældende, der kun bliver Tale om dem, der staa uden for, ogsaa i ydre Forstand uden for noget Trossamfund — er jo, om end ikke ringe, saa dog ikke saa overmaade stort i For-

hold til hele Landets Befolkning, saaledes at den Slags Tilfælde vilde komme til at foreligge ret sjældent. Men er man bange for denne Ulighed, mener jeg, at den eneste Maade at løse den paa, er helt ud at blive staaende ved det nuværende, saa at enhver, der møder i Retten og afgiver Forklaring i en kriminel Sag, og som kræves til at aflægge Ed, skal aflægge Ed; saa maa man hellere tage det bestaaende med de Mangler, det har, end gaa ind i en Tilstand, hvor der ikke, som det ærede Medlem for Middelfart (Slengerik) mente, bliver Spørgsmaal om, at 3—4 skyldige slippe fri — nej, der bliver Spørgsmaal om, at 3—4 eller mange flere uskyldige Aaret rundt blive dømt paa Forklaringer, som de paagældende Vidner ikke vilde og turde fastholde, hvis de skulde aflægge Ed paa dem. Jeg skal nemlig gøre Tinget opmærksom paa, hvad der i kriminelle Sager atter og atter kommer igen, at Folk afgive Forklaring, men naar de skulle til at aflægge Ed, frafalde de Forklaringerne eller retter i deres Forklaringer, thi aflægge Ed derpaa tør de ikke; de gaa ud fra: ja, tale Usandhed for Retten kan nok gaa, thi det bliver vel ikke opdaget, og skulde det blive opdaget, kan du vel nok være saa heldig at lyve dig derfra. Men falske Eder er der nogen, som ser, der ikke lader sig narre. Og det er nu en Gang saaledes — det er ogsaa fremhævet i Kommissionens Betænkning — at der i vort Folk — ogsaa blandt dem, hvor Troen ikke er saa meget stærk — er en grundmuret Respekt for Edens Hellighed. Selv blandt dem, hvor Troen er meget ringe, er der en meget stærk, frygtsom Tanke bagved: Ja, men det kunde jo dog være, at det var sandt al ligevel, det kunde jo dog være, at det gik mig galt i et andet Liv, hvis jeg nu aflagde falsk Ed. Derfor er det, at jeg mener, at naar vi nu staa her paa Strafferettens Omraade, gaar det ikke an at skabe en Tilstand, hvor vi udsætte uskyldige for at blive dømt, som vilde blive frifundne, hvis vi fastholdt Edens.

Og naar det ærede Medlem sagde, at han tror nok, at ude i Befolkningen vil man have den samme Opfattelse som han, ja, saa kan det godt være, at der, saa længe Sagen kun staa rent teoretisk, kunde være mange, som sagde: Ja, det er saamænd rigtigt og fornuftigt at afskaffe Edens. Men er først Edens afskaffet, blive Folk først dømt paa Forklaringer, som ikke ere bededede, Folk, om hvem Befolkningen mener, at de have aldrig gjort sig skyldige